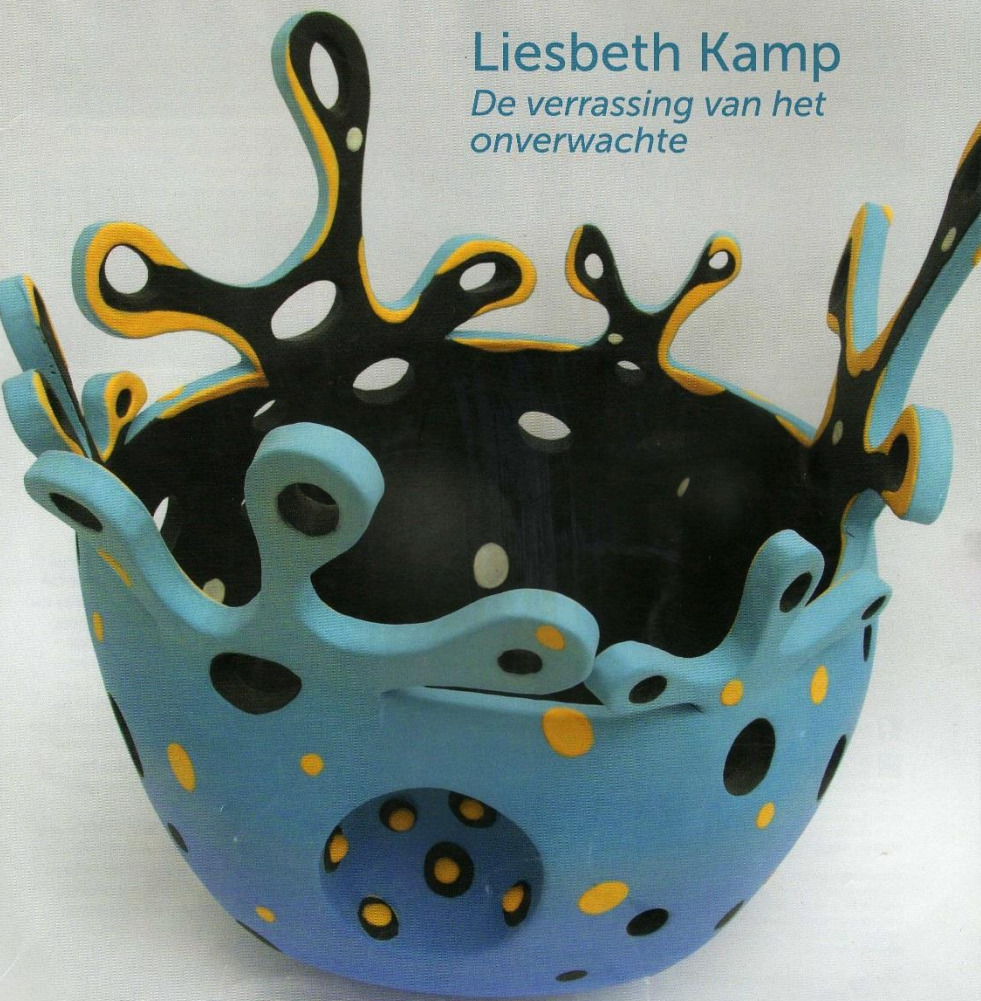

Het enige Nederlandstalige keramiektijdschrift

- Deirdre McLoughlin ■ Diana Wynants
- Tessa Droog ■ Mieke Pontier ■ Nieuwe leden NVK
- Inge Bečka ■ Su Melo
- Verzamelde Vrienden

Liesbeth Kamp
De verrassing van het onverwachte

Su Melo: Inspiratie is ademen

De Chileense keramist Su Melo gaf eind vorig jaar en begin dit jaar, naast meerdere exposities, verschillende succesvolle workshops in Nederland. Met als hoofdthema de zogenaamde *Udu's*, bolle keramische vaastrommels. In september komt ze terug naar Nederland, niet alleen voor nog meer workshops, maar voor een verblijf van twee jaar: Ze gaat hier haar Master in Fine Arts volgen.

Su Melo, *Naked Skin*, 2013; steengoed, handmatig opgebouwd; h. 24 x 45 x 43 cm. Foto Jeremy Logeay, www.jeremielogeay.fr

DOOR BARBARA BUNSKOEK

Naast het maken van Udu's is Su Melo (Rancagua, 1976) bekend om haar sculpturen, altijd met een figuratief element. Deze werken zijn met de hand opgebouwd en hebben heel dunne wanden. Het zijn open beelden, Su wil de kijker ook naar binnen laten kijken. De fraaie techniek van haar handopbouw wordt daarmee in één blik duidelijk. De beelden zijn in de meeste gevallen vrouwenfiguren die midden in het leven staan, maar toch op zoek zijn naar meer. Net als Su zelf...

Su Melo maakt een Udu, Amsterdam, 2013. Foto Catalina Feres, info@punto-aparte.eu

UDU'S

Een Udu is een aardewerken bolle vaastrommel zonder vel uit Nigeria, enigszins gelijkend op de Indiase 'ghatam', maar dan met twee extra ronde openingen aan de zijkanten. De openingen kunnen met de hand worden aangeslagen of juist worden afgesloten. "Ik herinner me nog de eerste keer dat ik een video zag met deze kolossale en dikke vaten. Het geluid was fantastisch, met een rijke, diepe organische klank. Ik ben daarna direct begonnen om ze te maken." Inmiddels maakt Su al tien jaar deze oude muziekinstrumenten, die ze met de hand opbouwt. "Toen ik begon met het maken van deze bolle vaastrommels maakte ik verschillende afmetingen en modellen. Ik experimenteerde met verschillende soorten klei en stooktemperaturen. Het idee erachter was om het uiteindelijke geluid te verfijnen en af te bakken. Maar, de waarheid is echter dat ik niet goed ben in bestuderen of lezen van onderwerpen of de te nemen stappen, de volgorde van werken. Ik denk dat experimenteren de beste manier is. Vooral ook omdat ik weet dat alle makers, kleisoorten en ovens verschillend zijn. Het maken van de Udu's werd iets heel persoonlijks en uiteindelijk trokken ze de aandacht van het publiek en begon ik ze te verkopen. Na jaren experimenteren, ontwikkelde ik een workshop waarin ik mensen kon leren hun eigen Udu te maken."

Su vindt dit instrument aantrekkelijk en bijzonder omdat het iets is van haar voorouders en omdat het simpel en intuïtief te bespelen is. "Het geluid verenigt de speler met zichzelf, iets wat altijd goed is om te doen en te ervaren. Hoe dieper je bij jezelf naar binnen kunt om jezelf te ontdekken, hoe opener je in het leven kunt staan. En natuurlijk kun je dat het beste doen met een Udu die je zelf hebt gemaakt..."

STRUCTUUR EN ONGESTRUCTUREERDHEID

Haar sculpturen zijn altijd figuratief, maar ze zegt zelf: "Ik geloof niet echt in 100%. Als ik aan een sculptuur werk, houd ik ervan om te experimenteren met verschillende uitgangspunten, waardoor sommige delen van mijn beelden heel erg abstract kunnen worden. Ze worden opgebouwd uit rollen klei. Ik bouw ze op vanaf de bodem en ik werk daarbij tegelijkertijd aan de binnen- en buitenkant. Ze zijn allemaal hol. Door deze techniek heb ik geleerd om twee onderwerpen die me fascineren, structuur en ongestructureerdheid, samen te laten zien. Ik kan de binnenkant van de wanden heel

openlijk onthullen en dat geeft meer flexibiliteit aan de vorm." Voor Su is het beeld al een beeld vanaf het startpunt. "Vanaf het moment dat ik de klei ga prepareren is het voor mij al een sculptuur, tot en met het modelleren en het droogproces. Wanneer het klaar is om gestookt te worden, is het werk niet meer van mij. Ik neem er afstand van. Ik stop het werk in de oven, start het stookproces en wacht af... Ik wacht op het resultaat als een perfect antwoord op het werk dat ik heb verricht. Dat is alles, alleen het resultaat. Ik probeer niet te denken in oude ideeën van goed of fout. Het komt uit de oven zoals het is. En dat is elke keer een bijzondere ervaring. En elke ervaring, van wat dan ook, draagt bij tot iets."

Het moment dat Su begint met een nieuw werk is niets anders dan een moment van zelfbeschouwing. "Een van de belangrijkste vragen die daarbij naar boven komt is: Op welk moment in het proces kan ik de reguliere structuren van de wereld om ons heen doorbreken? Wat ik probeer te laten zien, is de mogelijkheid die wij hebben om samen een werkelijkheid te scheppen. Verander daarbij de gewone percepties en doorbreek structuren, met het uiteindelijke doel om jezelf beter te voelen. In het Spaans betekent het woord 'inspiración' hetzelfde als ademen. Mijn inspiratie voelt ook precies als dat, ik denk dat mijn sculpturen mijn manier zijn om uit te ademen."

Su Melo, *Wind* (detail), 2013; steengoed, handmatig opgebouwd; h. 27 x 39 x 32 cm. Foto Su Melo

links: Overzicht van de Udu workshop van Su Melo bij Kermikos Haalem, december 2014. Foto Herkeltin Groskamp | midden: Su Melo, *Guatona*, 2013; steengoed, handmatig opgebouwd; h. 39 x 52 x 23 cm. Foto Su Melo | rechts: Su Melo, *La negra* (detail), 2013; steengoed, handmatig opgebouwd; h. 27 x 21 x 23 cm. Foto Su Melo

Su Melo: "Die rode klei delf ik zelf in het gebied waar ik woon"

NAKED CLAY

"Ik gebruik nooit glazuren op mijn sculpturen. Mijn beelden zijn een onderzoek naar mijzelf en naar een soort naaktheid, 'naked clay'. Dat is ook de reden dat ik mijn eigen klei prepareer. Ik wil daarmee de juiste kneedbaarheid bereiken die nodig is voor het modelleren met de hand. Maar ook om een lage krimp en om een hoge stook te verkrijgen. En natuurlijk moeten de kleur en de textuur aantrekkelijk zijn."

In Chili koopt Su Melo zakken van 45 kilo vuurvaste klei of wit kleipoeder. Dit mengt ze met andere mineralen zoals kwarts, veldspaat, chamotte en rode klei. "Die rode klei delf ik zelf in het gebied waar ik woon. Uiteindelijk heb ik een recept ontwikkeld waarmee ik een erg mooi resultaat behaal in het steengoed, zowel in de gas- als de elektrische oven. Ik voeg vaak ook nog materialen toe die ik in de bergen vind. Ik noem deze materialen de 'dressing' of de 'explosiv chamotte'. Deze dressings zijn altijd een verrassing na de stook. Soms ook met heel erg leuke resultaten..."

Wel gebruikt Su slibs: "Ik voeg verschillende oxiden toe aan de nog natte klei. Ooit maakte ik een andere slib. Het was de bedoeling om te worden 'overstookt' in de oven om zo een verglaasd effect te bereiken. Ik prepareerde dit slib voor een sculptuur van een paard, waarmee ik meedeelde aan een wedstrijd in Fupin, China. Ik kwam niet eens door de eerste ronde, maar heb nu in mijn workshops wel een slib, genaamd Fuping, dat erg mooi is."

NEDERLAND

"De workshops waren een fantastische ervaring. Ik heb gemerkt dat mijn kennis heel inspirerend en nieuw was voor de studenten. Een belangrijke factor daarbij was dat ik van ver

kom en maar voor een korte periode bleef. Dat maakt zo'n verblijf heel intens als een romance van een paar dagen... Naast de workshops heb ik ook in Nederland geëxposeerd en samengewerkt met de Nederlandse keramist Patty Schilder. We hebben samen een beeld gemaakt voor de Chileense ambassade, met als uitgangspunt een fusie van twee culturen. Ik ben blij met de erkenning van mijn werk in Nederland. Het helpt me om mijzelf te zien als een kunstenaar. Het geeft me de mogelijkheid om mijn werk te plaatsen en te evalueren. Het werk dat ik jaren gedaan heb in afzondering, in het afgelegen gebied in Chili waar ik woon."

Nu staat Su op een nieuw punt in haar carrière. Na haar bezoek aan Amsterdam reist ze binnenkort door naar India, waar ze een paar maanden zal blijven. "Het idee is om de introspectieve ervaring die ik met klei heb om te zetten naar een meer open werkwijze. Om die reden is het, denk ik, goed dat ik begin te werken en experimenteren met mijn eigen lijf en lichaamstaal. Ik ga daarom ook een paar lessen klassieke Indiase dans 'Odissi' volgen. Een oude godsdienstige dansvorm, vol emotie. Ik ga eens kijken wat er gebeurt. Daarnaast zal ik natuurlijk ook Indiase pottenbakkers ontmoeten en werkplaatsen bezoeken." Om dit bezoek te kunnen realiseren verkoopt ze twee van haar sculpturen die in Amsterdam zijn. Meer informatie hierover staat op <https://www.facebook.com/susan ceramic/posts/982861725058294>.

Vanaf september blijft Su Melo twee jaar in Amsterdam. In september geeft ze verschillende workshops, bij Keramikos in Haarlem en in de studio van Patty Schilder in Amsterdam. Naast de workshop over Udu's, *Let's make an Udu*, zijn er nog de workshops *Sculpting emptiness* en *Ancient American ceramic*. En, ze is aangenomen bij de opleiding Master in Fine Arts. "Genoeg veranderingen dus. Verder laat ik het komen zoals het komt, ik wil niet de intensiteit van deze romantische relatie verliezen."

Su Melo, www.susanmelo.com | suceramica@hotmail.com